

Ufficio Stampa della Provincia autonoma di Trento

Piazza Dante 15, 38122 Trento

Tel. 0461 494614 - Fax 0461 494615

uff.stampa@provincia.tn.it

COMUNICATO n. 3172 del 15/11/2024

Traduzione in mòcheno

Bèrven aro de klòffzai' ver za nemmen inn de lait as toaretkronketn hom

[Mòcheno] Versichern en de lait as toaretnkronketn hom, ungefèr vinfhundert en Trentin, de moglechkait za meing hom de òllgamo'a'dinstn, zan earstn de sèlln as kearn de tsunthait, ober aa, meing gea' za schaug an austellung oder gea' kan teater oder nochrictn gem ont u'learnen de gamoa'schòft as de klòffneat ont as de vorm za mòchen se verstea' van lait as toaret sai'. Pet en doi zil, de autonome Provinz va Trea't, gèltsgott en de hilf van innemzuazoln van lait as toaret sai' oder as ipoacusia hom van President van Ministerrot, hòt u'gaheift an etlena naiekaitn as u'nemmen de gònze gamoa'schòft, asou ver za lònge kennen der doi tema ont asou nider schlong de klòffzai'. En eirta as de zbelva van òlderhaileng, bail an druckzòmmtreff, der assessor ver de tsunthait, social politik ont zòmòrbet, Mario Tonina, hòt gamòcht der punkt abia as de sòchen stea'.

“Ber sai' noch za paun au òlbe mear an Trentin as zuanimmp, bou as òll mentsch, ausgalòk sèll as an iatn guat ist za tea', kònn hearn se innganommen - hòt der tsòk **der assessor Mario Tonina**. De doing projektn - hòt der nou tsòk - gamòcht zòmmpet de nazionalinnricht van toaretn lait, hom abia rif der sèll za mòchen desterer s gamoa'schòft lem ont kulturlem ver de lait as hom minder za nèt lònge sa hearn aus de òndern. Ber hom gaòrbetet ver za versichern s tsunthaitdinst va groasa noat, bou as noat ist gahasse ont klor sai', ont zòmmpet de vicepresidenten Francesca Gerosa, asesoren en de kultur, ber sai' no za vinnen abia za tea' ver za verlaichtern en de lait as nèt hear oder sechen kennen za gea' en de museum oder en de kulturalnaiekaitn.

S sai' sperimentalring as ber verpersern belln ont as ber ver de zukunft strukturiarn belln. Pet TSM - Trentino School of Management hom ber paut an learring au'gatu' en òlla de lait, as envirgea' bart ver en gònze 2025. S ist an zoach va òcht ont sensibilitet - hòt de asesoren tsòk - as gip de moglechkait en Trentin za lònge se sechen, za sai' unterschidlich pet de temen as an groasn bèrt hom ver en zòmmlen”.

Brunella Grigolli, president van nazionalinnricht van toaretn lait van Trentin, hòt unterstrichen abia de doin naiòrbetn an tritt envir sai' ver za bèrven aro de klòffzai' en Trentin. Der inser earste rif - de hòt tsòk - ist der sèll za kennen aloa' tea' en òlla de momentn van lem. I sog gèltsgott en de Provinz ver de doin bichtegen naiekaitn, ont nou mear ver de sèlln u'gahenk en intritt en earstenoatdinst, as ver ins runt bichte ist”.

“De doin òrbetn, as de zòmòrbet tsechen hom va mearera figurn van lònge - hòt derklort **Roberto Pallanch** viarer van UMSE disabilitet ont zòmmlenintegracion va de Provinz ont pesser vourstellt de projektn - hom ens trong za tschbinnen drau af de temen va de inklusivitet ont van kennen zuagea', as ber hoffen as a pahalter van òlla de òllgamo'a' ont privat innrichtn kemmen barn. Gèltsgott en de zòmòrbet va de Provinz pet en TSM - Trentino School of Management, de Provinzal Azienda ver de sanitarn dinstn, der Zentrum Kultural Dinstn S.Chiera ont a toal privatn Museen ber hom u'fonk formazion projektn, ibersetzn dinstn va vèrr benn as men geat en de sanitarn struktun ont ber sai' noch za proviarn naia teknologi ver za toalnemmen en kulturaln trèffn.

Der projekt “i hear de (nèt)”

Zbischn de leistn naiòrbetn, an formativ projekt gamòcht va TSM, as ist ver òlla de lait, ver za lònge kennen s toaret, ver za lònge verstea' en òlla abia hòrt as ist ont bos as ist noat ver de toaretn lait ver za meing klòffen ont lònge bissn bos tea' ver za tea' dòs.

Der projekt tschbunnen as zboa jor, hòt enzint za mòchen formativen kursn as sai' schoa online as de sait va TSM vrai za sechen ver òlla de lait enteressiart, ont dora òrbetn ont kursn turch laboratorì ont informativen trèffen as barn kemmen gamòcht en 2025 dirèkt ver a toal kategori va òrbeter abia de sanitarn òrbeter, de operatorn van 118, de zentrum ver en òrbet, de receptionistn van dinstn, pauern va birtshaiser ont learern. De doi òrbet ist gamòcht va 6 video va zeichen minutn an iatz as long sechen s toaret va òndra punktn bou as men schauk, de sai' gamòcht ver de gònze trentiner òllgamao' schòft ont men konnt sa vinnen iaz as de sait TSM: <https://lc.cx/aC3LLU>

Zuagea' en de tsunthaidinstn

Za vòngen u' van òlderhaileng 2024, s bart augatu' kemmen a dinst va dolmetscher va vèrr, offet 24 stunden af 24, ver za versichern za meing se guat u' klòffen pet de toaretn lait drinn en earstenoatdinst van spitelder va Trea't ont Rovereto. En 2025 der rif van Provinzalbèrk ver de tsunthaidinstn ist der sèll za trong s doi dinst en òlla de earstenoatdinstn van spitelder ont, benn s noat kemmen bart en de zukunfft, za gem s doi dinst en òlla de paraich ven spitelder.

Museum ont schauspìln a'ne hearzai'

Museum a'ne zai' ver en hearn aa. Dòs ist der rif van an òllgamao' bando u' ganommen va de Junta as untestitst de projektnaikaitn van museum as vourstelln belln austelln ont kulturalnaikaitn avn trentiner lònge en de toaretn lait oder as ipoakusiv sai', turch akustise plinder oder endlecha. S vònk u' de de sperimentazion za nemmen toal en kulturalnaikaitn turch naia technologiaplinder. Ver en doi rif, s sai' gem kemmen 80 tausnt euro ver za verpessern ont riven a toal projekt n ver de inklusion van lait as nèt kennen guat hearn en de schauspìln van Centro Servizi Culturali S. Chiara.

De App “toarettirl”

U' pfònk zan leistn van 2022 ont augatu' va de autonome Provinz va Trea't, pet an oa' nekait pet AbilNova Cooperativa Sociale e Ente nazionale Sordi, ont nou iaz offet de App “sportello sordità”, as men mu' umensist oarnemmen van store. S ist a virtualprovinzaltirl as hèlft de lait as toaret sai', pet en rif za nemmen vort de klòffzai' turch de dinstn van tolmettscher va de balsch zoachsproch ont van untetitln. De lait miasn se u' melln ont vrong as schellt sai' an ibersetzer va vèrr va AbilNova ont va ENS Trea't as bart se u' hengen en videokonferenz ont bart ibersetzn en zoachsproch de informazionen van operator van òllgamao' dinst. Ver za u' melln se miast men s tea almen 48 stunden vouraus en de zait va offetzait van omt van ma'ta finz en vrait.

Vrog en Mario Tonina

<https://www.youtube.com/watch?v=NaMKYtgOCIU&t=11s>

Vrog en viarer Roberto Pallanch

https://www.youtube.com/watch?v=Z_oEOzwa7D0

Vrog en ibergeber amministrator va TSM Delio Picciani

<https://www.youtube.com/watch?v=jwqt-a2WR7k>

Do der link ver de pilder ont de vrong :

https://drive.google.com/drive/folders/10xyr_ZQATgZg9Hcsyz-z8GUjGmNWwV3C

Ibersetz gamòcht van Sprochtirl va de Tolgamao'schòft Hoa Valzegu' ont Bersntol

(cdt)